

sére előirányzott 200 koronát, amelyet a titkári fizetések emelésére fordít. A barlangkutató bizottságnak pedig az 1913. évre 1200 korona segélyt szavaz meg.

Egyéb tárgy hiányában elnöklő másodelnök az ülést esti 9 órakor berekeszti. Kelt Budapesten, 1913 január 29-én.

Jegyezte: Dr. PAPP KÁROLY elsőtitkár. Hitelesítik: EMSZT KÁLMÁN dr., és PÁLFY MÓR dr. választmányi tagok. Látta: SCHAFARZIK FERENC dr. elnök.

GEOLÓGIAI ESEMÉNYEK.

A) A m. kir. földtani intézet 1913. évi költségvetése.

Az Állami Költségvetés 1913. évi V. füzetében a Részletezések 177—179. oldalán a következő adatokat látjuk. A személyi járandóságok. Az 1912. évre engedélyezett 172,065 koronával szemben az 1913. évben 186,506 koronára rúgnak. A dologi kiadások az 1912. évben engedélyezett 107.300 koronával szemben az 1913. évben 110,700 koronát tesznek ki. Ezen dologi kiadások között ben van az 50,000 koronára rúgó hivatali átalány, a 40,300 koronát kitevő utazási és szolgatartási átalány, továbbá 5000 korona ásatásokra, 2500 korona az épület fenntartására, 5000 korona külföldi utazásokra és 4500 korona az írói tiszteletdíjakra. A rendes kiadások összege tehát 297,206 korona. A rendkívüli kiadások az 1912. évre engedélyezett 65.000 koronával szemben az 1913. évben 89,000 koronára rúgnak. Az Indokolás (118 oldal) szerint ezen emelkedésnek a legfőbb oka, hogy a felsőmagyarországi új felvételekre (ú. n. reambulációkra) a m. k. Földmívelésügyi Miniszter 25,000 koronát irányzott elő. A felvidék 16 vármegyéjében a geológiai reambulációt az a körülmény teszi szükségessé, hogy ezen országrészekről sem önálló felvételi adatokkal, sem pedig geológiai térképekkel nem rendelkezünk. A m. k. földtani intézet ezen régen érzett hiány pótlását munkaprogrammjába vette és a reambulációt, valamint a térképek kiadását 10 év alatt tervezi. A rendkívüli kiadások között a következő tételek szerepelnek: 35,000 korona geológiai gyakorlati irányú kutatásokra, 10,000 korona a laboratóriumok felszerelésére, 5000 korona az intézet épületének mázolására, 10,000 korona a hazai érctelepek tanulmányozására, 25,000 korona a felsőmagyarországi új felvételekre és 4000 korona a Szeleta-barlang kutatásának befejezésére. A rendes átmeneti kiadások főösszege az 1912. évre megállapított 344,365 koronával szemben az 1913. évben 386,206 korona

Kapcsolatban a m. k. földtani intézet költségvetésével megemlítjük, hogy a földmívelésügyi költségvetés tárgyalásakor, 1912 nov. 9-én a pénzügyi bizottságban hazánk közgazdasági életének egyik kimagasló férfja nagy elismeréssel szolt az intézet működéséről. Ugyanis a Budapesti Hírlap, a Pesti Hírlap s a többi nagyobb napilap följegyzése szerint HELTAI FE-

RENC dr. országgyűlési képviselő, a székesfővárosi gázművek vezérigazgatója (jelenleg Budapest székesfőváros főpolgármestere) a következőket mondotta: «A földtani intézet személyzete igen sanyarú helyzetben tengődik, pedig az intézet munkálkodására nagy jövő vár hazánk közgazdasági életében. Nagy szolgálatot tett ez az intézet a földgáz- és a petróleum-források feltárása körül. Az itt érdemeket szerzett tisztviselők egyike kapna külföldön olyan dotációt, mint amilyennel nálunk az egész intézet van ellátva».

B) Geológusok tanulmányútja Olaszországban.

A budapesti m. kir. földtani intézet geológusai közül heten az idei tavasz folyamán öt hetes tanulmányuton voltak Olaszországban. Az utazásban részt vettek: LÓCZY LAJOS dr. egyetemi tanár, a m. k. földtani intézet igazgatója, IGLÓI SZONTÁGH TAMÁS dr., királyi tanácsos, a m. kir. földtani intézet aligazgatója, PÁLFY MÓR dr. m. kir. főgeológus, PAPP KÁROLY dr. m. kir. osztálygeológus, ROZLOZSNIK PÁL, MAROS IMRE és VENDL ALADÁR dr. magy. kir. geológusok.

A hét tagból álló társaság 1913 március 25-én indult útnak Budapestről és Fiumén, Ancouán keresztül március 27-én érkezett Rómába, ahol hozzájuk csatlakoztak ifjú LÓCZY LAJOS tanárjelölt és SZABÓ KORNÉL okl. vegyészmérnök, zürichi egyetemi hallgatók.

Rómában épen akkor nyílt meg a X. nemzetközi földrajzi kongresszus, amelynek szaküléseit LÓCZY LAJOS dr., mint a Magyar Földrajzi Társaság elnöke nyitotta meg a Balatonról tartott s vetített képekkel illusztrált értekezésével. Meg kell állapítanunk, hogy LÓCZY LAJOS előadása nemcsak sorrendben az első, de az összes ülések között a legnevesebb volt, amivel nagy sikert és dicsőséget szerzett a magyar geografiának. Francia nyelven tartott előadása előtt LÓCZY LAJOS a Magyarhoni Földtani Társulat üdvözlét, is tolmácsolta, s a SZONTÁGH TAMÁS dr. másodelnök aláírásával ellátott üdvözlét élénk szimpátiát keltett a világ minden részéből összesereglett geográfusok körében.

Rómában való időzésük alatt a geológusok a környékre több kirándulást is tettek, így március 30 és 31-én a Bolsenai- és Braccianói-tavak környékének bazalt tufáit, április első napjaiban az Albanói-hegy vidékét járták be, s különösen a Rocca di Papa bazaltjából gazdag ásvány- s kőzetgyűjteményt hoztak. Április 4-én Napoliba utaztak, s itt ismét egy hetet töltöttek. Megnézték Pozzuoli környékének minden geológiai nevezetességét, a herkulánumi és pompeii újabb ásatásokat, április 8–10 napját a Vesuvio és Monte-Somma tanulmányozásának szentelték; a jelenleg szünetelő vulkánt MAL-LADRA A. dr. tanár vezetésével igen részletesen bejárták.

Április 11-én tovább hajóztak Napoliból, s utjukban hozzájuk csatlakoztak SAPPER KÁROLY dr. strassburgi és WIESNER G. dr. hamburgi tanárok. Április 12–14. napját a Stromboli-, 15–18. napját a Lipari- és Vulcano-

szigetek vulkánjainak tanulmányozására fordították. Április 18-án áthajóztak Sziciliába, megnézték Messina romjait, Taormina és Siracusa környékét, s Catania vidékén hosszasabban időztek. Itt főképp SCALIA S. egyetemi tanár vezette s kalauzolta a magyar geológusokat. Április 22--23-án az Etnát mászták meg, felejthetetlen képet nyerve a 3279 m magas kráterről, s a nemrég keletkezett ikerkráter veszedelmes tölcéséről. Április 25—27-én Szicilia belsőjében Caltanissetta és Imera gazdag kéntelepeit tanulmányozták, s leereszkedtek a 280 m mély Santa-Maria aknába. A kénbányászkodás egy évtized óta nagyon fellendült, úgy hogy Szicilia jelenlegi kéntermelése megközelíti az évi 5 millió métermázsát 50 millió lira értékben; a kéntermelés központja jelenleg Caltanissetta, míg Girgenti inkább csak mint a kén kiviteli kikötője szerepel.

Április 27-én Palermót tekintették meg, többek között az egyetemi geológiai gyűjteményt, s április 28-án indultak vissza, Napolin, Román és Anconán át térve vissza Budapestre, ahova április 30-án este érkeztek meg.

Az öthetes tanulmányút szemmel látható eredménye 15 hatalmas láda anyag, amely különösen a vulkánikus kőzetekből nagyon gazdag gyűjteményt tartalmaz, s a m. k. földtani intézet muzeumának mindenkor becses összehasonlító gyűjteménye leendő.

C) Szerkesztőbizottság alakulása.

A Magyarhoni Földtani Társulat 1913 április 2-án tartott választmányi ülése a Földtani Közlöny szerkesztésére szerkesztő-bizottságot alakított, amelynek elnöke SCHAFARZIK FERENCZ dr. társulati elnök, tagjai pedig: EMSZT KÁLMÁN dr., LÖRENTHEY IMRE dr., MAURITZ BÉLA dr., TIMKÓ IMRE választmányi tagok, PAPP KÁROLY dr. első titkár és MAROS IMRE másodtitkár.

A kéziratok a Magyarhoni Földtani Társulat titkárságának küldendőek.
Budapesten 1913 május hó 10-én.

PAPP KÁROLY dr.
titkár.